

se dá komisija oslepariti; le sramotno je za župana, ako kaj tacega nevedoma ali nalašč v spričalo zapiše.

Vremenska drobtinica.

* Kanonada dež privabi. Nasproti navadni govorici, da se po stresu zraka, ki ga strel kanonov prizadene, hudi črni oblaki odpodé, dež in toča prežene, povemo tukaj, kar se iz ameriškega bojišča oznanuje, da strel kanonov oblake skup goni in dež napravlja. Amerikanci trdijo, da po hudem streljanju s topovi na Potomaku na Jork Riveru in James Riveru, pred Korintom in na reki Misipiju je vedno strašno deževalo in da je dež hude povodnji napravil. Kadar vojska poneha, bodo skušnje gotovo razodele, je li to res ali ne. Če je res, bi bilo to našemu kmetijstvu v velik dobiček, ako bi imeli sredstvo pri rokah, s katerim bi se dalo nebo primorati, da nam potrebni dež dá, in presušeno zemljo po obilnosti namoči. — Tako piše Lochnerjev „Gesch. Ztg.“. Nam se obljubljeni „velik dobiček“ bo tako dolgo smešen zdel, dokler se nam ne pové: koliko kanonov je treba, da si ta ali una dežela dežja pristrelja?

O goveji kugi na dalje.

Od fare iz Kostela. — m — Zopet moram čitateljem „Novic“ žalostno novico iz našega kraja naznati, da se je namreč dne 14. avgusta, to je, uprav na velike maše post tudi tukaj — kuga pokazala. Da je gospodar, kteremu je kuga ta dan kravo pobrala, po svoji dolžnosti to reč hitro na znanje dal, bi se bila kuga morda precej zadušiti dala; al žalibog! skrivali so on kakor tudi sosedje njegovi. Tako se je kuga po selu razpasla. Pri Pirčah imelo je 14 gospodarjev do 50 repov. Do sedaj jih je crnilo že troje, pobili so jih četvero in bolnih jih je še šest, in kuga se še čedalje bolj širi. Tudi unstran Pirč preko Kolpe na Hrvaskem se je že pokazala. En vol je te dni poginil, drugi lep, da malo takih, bo lih kar crnil, ako ni še. — Kugo nam je zatrosil neki Vlah iz Ogulina na bravih, ktere je kupil mesar pirčki, se vé, da ne vedoč, da je kužno pošast v vreči kupil. Pri njem se je kuga najprej pojavila, potem pa po vseh onih hlevih, po kterih so se ti nesrečni ogulinski prči potikali. — V resnici žalostne čase smo dočakali. Od ene strani se čuje od strašnih ognjev, od druge od grozovite toče, od tretje od strahovite suše, od četrte nas pritiska kuga morivka. Tukaj pri nas se revni svet za vsakem govedom bolj joče, ko da bi mu očeta k pogrebu nesli. Ako nas Bog ne pomiluje, ne vem kaj bo.

Lepe Norvegiške in Probstajske rži

za seme se bokal po 12 nov. kr. dobiva na vrtu kmetijske družbe v Ljubljani.

Slovensko slovstvo.

„Čudne poti Božje vsegamogočnosti ali skrivne sodbe srednjih časov“, zgodovinska povest, je ravnokar prišla na svetlo; razposlal sem jo po dotičnih poštah. Ako bi ne bil kdo vseh naročenih stisov prejel, prosim, naj se oglasi pri meni pismeno. O ti priliki moram pa tudi z otožnim srcem naznati, da v imenovani knjigi se žalibog! čez navado tiskarnih pogreškov nahaja, kjer se je omenjena knjiga daleko od mene tiskala. Prizanesite mi jih tedaj! — Knjiga obsega 9½ tiskarnih pôl, velja le 45 nov. krajc. in se dobiva pri meni in v tiskarnici gosp. Zajca v Gorici. France Bunc,

učenik v Kamnji na Goriškem. Pošta Ajdovšina.

Imenoslovna drobtinica.

Krihenberg in Kremberg.

Ko so ranjki fajmošter sèm prišli, so pozvedavali, od kod bi bregu bilo ime „Krihenberg“. Nihče ni znal. Tudi drugo ime „Kremberg“ niso znali razjasniti. Nekdaj pa, morda ravno ob Aninem, je bil veči shod in tudi pri obedu se jih je več sošlo. Razgovarjajo se ipak o „Krihenbergu“ in „Krembergu“. „Gospod, jaz pa vem to ime stolmačiti“ — se vzdigne en cerkovnik — „tam gori v Žitnicah še stari Peserli neke listine shranjuje; tam vem, da ni pisano ne „Krihenberg“ ne „Kremberg“; vsaj tudi v prejšnjih časih tega bregú tako zvali niso; zdaj že iz kancelij vse nekako zmešane imena dobivamo. Na krivem bregu smo domá, in breg se imenuje Krivi breg, ker je okrivljen kakor srp; Nemci so zatega del dolgo pisali, kar še jez pomnim, „Krumberg“; to je prava prestava „krivega brega“.

Tako so mi pokojni večkrat razlagali cerkovnikov govor in njegovo tolmačenje; pristavljali so še, da bi le pri sv. Lenartu ali v Čmureku kter domoljuben uradnik stare listine pregledal in ustno sporočilo našega cerkovnika potrdil. In zares, „Krumberg“ je pisavec teh vrstic v starih listinah že sam bral; ali se še ime krivi breg kje nahaja ali ne, Bog zná; zdi se mi zelo verjetno, da je krivi breg izvirno ime.

Na temenu bregovem peljá zares najdaljšna vozna pot od Kikarčinega vinograda memo cerkve sv. Ane prek Postičeve, zdaj Pamanove hiše do „Klembasa“ kot srp, jeden rog imajoči na Kikarčinem posestvu, tam, kjer se iz Malega brega in Ledineka po stopnicah na vzgor hodi, eden rog pa pri Klembasu, kjer se gré navzdol v Žitnice, hrbet proti vzhodu, votlino proti zahodu razpenši.

Le po izvirnem imenu „krivi breg“ ste mogle se vlesti pokvarjene sedanje dve imeni „Krihenberg“ in „Kremberg“, in čudno, v rabi je zdaj pri Nemcih pokvarjeno slovensko ime „Krihenberg“, in pri Slovencih pokvarjeno nemško ime „Kremberg“. Po celi daljavi popisanega skrivljenega, male pol ure dolgega pota, do kterega segajo iz obeh strani vinogradi, se vidi 1 mesto, 3 trgov, 55 cerkvic, in je kaj lepo sprehajališče, ker se vrh brega hodi vedno po ravnem. Zapisal pa sem te vrstice, da se staro ime ne pozabi.

Od sv. Ane v slov. Goricah.

Šolske stvari.

Ozir po slov. štajarskih gimnazijah.

gimnazija	učitelji	učenci				Stipendije znašajo		Učnina znaša		Primšina ali vpisnina znaša	
		slovenski	nemški	laški	vkup	gold.	kr.	gold.	kr.	gold.	kr.
Mariborska	18 ¹⁾	114	235	1	360 ²⁾	1775	27 ³⁾	1789	20	205	80
Celjska	14 ⁴⁾	217	43 ⁵⁾	—	260	2731	68½ ⁶⁾	7)	—	3)	—

1) Štirje zmed njih so imeli odpust; koliko Nemcov, koliko Slovincov, ne moremo določiti.

2) Ker štatistični gimnazijalni spregled 10 učencev v poseben razred deva, ter jih imenuje „nemške Slovence“; „Novice“ so po najnovejših narodopisih iskale, kje da bi ta nemško-slovenski narod bival na zemlji, od kterega še nikdar nič niso slišale, pa niso ga mogle najti pod solncem; morda se je narodil še le od časa, odkar je bila najnovejša štatistika o narodih